

La botiga del Mogent

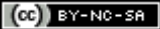
Montserrat Fuster Quintana

Escola Mogent, La Roca del Vallès, montse@mogent.cat

Resum de la comunicació

L'activitat de *La botiga del Mogent* té com a objectius l'**aplicació** de les matemàtiques en la vida quotidiana en un **entorn real** de compra-venda i el foment de l'ús responsable del material.

És un **projecte** a nivell d'escola que consisteix en implicar a tots els alumnes en el repartiment del material comú. Es fa des de les dues vessants: la de responsables de la botiga i la de consumidors; tenint en compte que no és un acte puntual sinó que hi ha tot un procés previ, aquest és més autònom en els nivells superiors.

Aquests materials estan sota una llicència
Creative Commons 4.0 Internacional del tipus

Contextualització de l'activitat

A l'Escola tenim una línia metodològica singular i ben definida, basada en el treball per projectes.

A nivell d'escola portem a terme un projecte singular en l'àrea de matemàtiques.

La seva metodologia es basa en:

- Partir de la contextualització dels continguts, per assegurar la funcionalitat.
- Passar per les tres fases: vivencial/manipulativa, gràfica i simbòlica, per tal que s'assoleixi l'aprenentatge.
- Relacionar tots els continguts que s'aprenen manipulant amb els continguts que cal treballar; donar un sentit als materials (reglets de cuisenaire, calculadora, panell numèric, rectes numèriques, jocs matemàtics, ...).
- Sistematitzar el càlcul mental a partir del domini del número i la resolució de problemes matemàtics contextualitzats en situacions reals. Fer poques coses, però moltes vegades.
- Provocar reptes, fer pensar, fer buscar la seva pròpia estratègia i verbalitzar i escriure les dades extretes. Aquesta dinàmica a l'aula comporta que els alumnes siguin els protagonistes de la classe de matemàtiques i el mestre en sigui el guia i provocador de conflictes.
- Utilitzar l'error com a font d'aprenentatge, per tal de reforçar el pensament crític i millorar l'autoestima.
- Potenciar l'autonomia personal i el treball cooperatiu.

D'aquesta manera potenciem el desenvolupament de la competència matemàtica. Aquesta activitat, *La botiga del Mogent*, reflecteix aquests principis. A més, la necessitat de material fungible a l'aula és una realitat diària que podem assumir els mestres o bé els mateixos alumnes. Donant responsabilitat als alumnes pensem que assolim dos objectius: donar funcionalitat a les matemàtiques i donar valor al material emprat a l'escola.

Objectius de l'activitat

- Calcular quantitats reals amb números decimals.
- Usar la calculadora com a eina per calcular.
- Familiaritzar-se en l'ús dels bitllets i les monedes.
- Resoldre problemes reals.
- Valorar el material d'ús comú de l'aula.
- Aplicar les matemàtiques de manera funcional i significativa.
- Ser responsable a l'hora de realitzar un càrrec d'aula.

Desenvolupament de l'experiència

La botiga del Mogent és el centre de distribució del material comú a les classes que s'aprofita com a activitat pedagògica dins l'àrea de matemàtiques amb una persona encarregada amb un horari de dedicació, que dependrà dels recursos humans assignats cada curs escolar, i unes funcions:

- Controlar el material escolar comú, tant a nivell de fer la previsió del mateix com de mantenir-lo endreçat.
- Preparar tot el material necessari per poder portar a terme l'activitat: diners, llistat de preus, fulls de comanda, ...
- Vetllar perquè cada classe designi alumnes encarregats del material escolar.
- Responsabilitzar-se del grup d'alumnes que es faran càrrec de la venda del material en l'horari que es marqui cada curs escolar.
- Proposar activitats d'aprofitament didàctic de la botiga del Mogent.

Per part dels alumnes, té dues vessants: la de responsables de la botiga i la de consumidors.

Actualment, els alumnes responsables de la botiga són els alumnes de 4t, però algun curs ho ha fet un grup reduït d'alumnes de SEP o fins i tot d'Educació Especial. Les funcions d'aquests alumnes són:

- A l'inici de curs:
 - Preparar i repartir les carpetes de material a les classes. Aquestes contenen tot el material pel bon funcionament de la botiga: llistat de preus, fulls de comanda i els diners dels que es disposa per tot el curs.
 - Informar de l'horari de botiga del curs.
- Quan hi ha clients:
 - Servir la comanda.
 - Tornar el canvi i comprovar el pagament.
 - Emprar un llenguatge respectuós amb els clients.
- Si no hi ha clients:
 - Endreçar el material nou que hagi arribat.
 - Comprovar l'estoc de material i proposar la comanda a fer.
 - Entrenar-se per tornar bé el canvi.
- A final de curs:
 - Recollir totes les carpetes de les aules.
 - Valorar el càrrec i fer propostes de millora, si s'escau.

A l'inici de curs la persona encarregada de la botiga fa una sessió explicativa als alumnes de 4t, per tal de donar-los la informació necessària per exercir la responsabilitat que els tocarà al llarg del curs, per mostrar el magatzem i contestar les preguntes que els puguin sorgir.

Per tal que l'activitat sigui exitosa es necessita la complicitat de tots els mestres i més concretament la dels mestres tutors. Aquests són els qui van canviant els encarregats

de botiga, que sol ser un càrrec quinzenal, i també els qui programen activitats a l'entorn de la botiga. Les funcions dels encarregats són:

- Preveure el material que es necessita, apuntant en un llistat d'aula les demandes tant per part dels company com dels mestres.
- Fer la comanda quan es consideri necessari.
- Preparar els diners que es necessiten.
- Anar a comprar.
- Repartir el material comprat.
- Gestionar els diners assignats.

És important destacar que depenen del nivell dels alumnes o de la intencionalitat de l'activitat, les comandes es poden realitzar en gran grup com a resolució d'un problema quotidià, en petit grup, per racons o simplement la parella d'encarregats. A tots nivells s'aprofita aquesta activitat per treballar els números decimals i el valor de les monedes.

Exemple de la preparació d'una comanda de material a 2n:

https://www.youtube.com/watch?v=mWvd_GPaTK0

Organització i recursos.

Les NOFC de l'Escola recullen aquesta activitat per tal d'assegurar que, a nivell d'organització dels recursos humans, sigui viable. Així que una persona de l'equip docent és l'encarregada de la *botiga del Mogent* pel que fa al desenvolupament de la mateixa amb els alumnes, i tant l'auxiliar administrativa com el conserge li donen un cop de mà quan li cal.

En la realització dels horaris, l'Equip directiu, té en compte de deixar una hora de matí i una de tarda a la persona encarregada per desenvolupar l'activitat.

En quan a recursos materials, tenim una carpeta per a cada aula amb un llistat de preus, fulls de comanda i diners (tant bitllets com monedes que reproduïxen fidelment les monedes de curs legal) i una caixa de plàstic amb nanses per poder anar a comprar. D'aquest material, n'és responsable cada grup classe i s'ha de retornar a final de curs en bon estat.

El magatzem de material està distribuït de manera que el material sigui fàcil de buscar i agafar pels alumnes, a més d'estar ben endreçat i rotulat en les diferents prestatgeries. A la porta hi ha l'horari de la botiga i els dies que s'obre al públic es posa un taulell i una màquina registradora al davant del mateix.

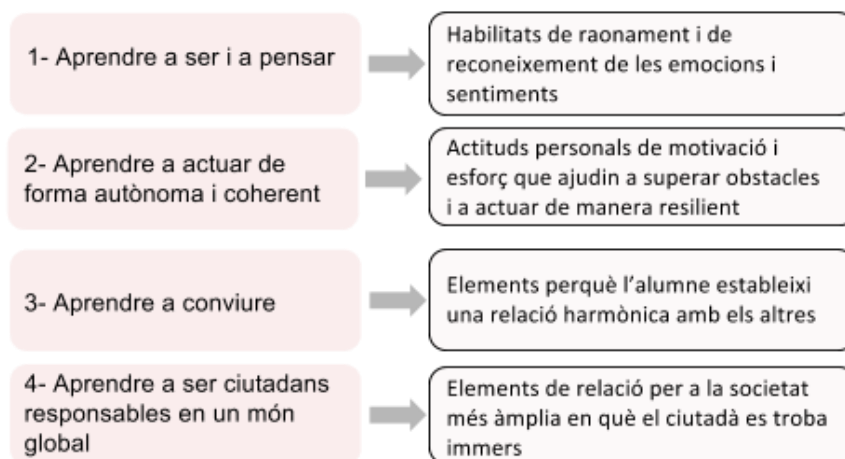
Avaluació de l'activitat

En dissenyar aquesta activitat ens vam plantejar els següents criteris d'avaluació:

- Utilitzar els nombres per resoldre problemes dins de contextos significatius.
- Utilitzar el sistema monetari en contextos reals.

- Donar valor al material fungible utilitzat diàriament a l'aula.

Però cada curs ens adonem que ens vam quedar molt curts perquè és una activitat multidisciplinària i on cal destacar el treball de l'àrea d'educació en valors cívics i socials. Segons el currículum *L'objectiu d'aquesta àrea és donar elements als alumnes perquè siguin capaços de viure plenament, de manera responsable i amb felicitat i perquè puguin contribuir al benestar dels qui els envolten.*

XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya .
Estructura de l'àrea d'educació en valors cívics i socials.

I com a mostra, aquí teniu algunes opinions d'un grup de responsables de botiga, publicades a la nostra revista:

MANU.- Jo crec que ha estat molt bé. M'ha agradat, però a vegades m'enfado i no estic atent, però fent la caixa he après mates i repartir el material a la gent que venia a comprar m'ha agradat. A vegades he anat a ajudar al Raül a fer coses, per exemple arreglar la porta, transportar amb el carretó les caixes, treure les coses al contenidor i tot...

Estic molt satisfet perquè he après molt. **M'ho he passat molt bé!!**

LAURA.- La meua experiència en fer de botiguera ha estat bé perquè podia treballar més en equip, saber fer els càlculs més ràpid i aprendre més matemàtiques, ja que em costa molt. M'ha agradat molt servir el material i donar el canvi als que venien a comprar. Estic satisfeta d'haver fet uns quants càlculs més, més ràpids que abans. **Ja en sé més!!**

FRANCESC.- Jo m'he sentit molt bé, jo he après a comptar millor que abans. M'ha agradat molt servir el material als que venien a comprar. Com ho he fet? Molt bé, ha estat molt positiu, **estic satisfet de fer aquesta feina!!**

CARME.- *Hem assolit l'objectiu? Per a mi ha estat un repte i un plaer fer l'acompanyament i coordinació de l'equip. He sentit que ha estat real i sincer. Gràcies Manu, Laura i Francesc. Que tingueu molta sort!!*

Visualització d'una píndola sobre l'activitat.

https://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=kDa92d_99dU

Conclusions

És una activitat que possibilita:

- Realitzar una activitat transversal, implicant tota la comunitat educativa.
- Aplicar la matemàtica al context real de l'escola.
- Treballar l'àrea de matemàtiques adaptat als diferents nivells d'alumnes.
- Potenciar habilitats socials.

I a més, és una activitat que no requereix fer una gran inversió de recursos i és factible de portar-la a terme en qualsevol escola.

Bibliografia

Generalitat de Catalunya. *Orientacions per a l'àrea de l'educació en valors socials i cívics.*

<http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/primaria/educaciovalors/>

Vídeo de YouTube:

Escola Mogent. 20 febr. 2014. La botiga del Mogent.

https://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=kDa92d_99dU

Escola Mogent. 20 abril 2015. La botiga Jan i Arià.

https://www.youtube.com/watch?v=mWvd_GPaTK0